

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Милен Петков Джановски

ОТНОСНО: **обявения от НХА конкурс за „доцент“ в област на висше образование: 8. Изкуства, професионално направление: 8.2. Изобразително изкуство Факултет за изящни изкуства, катедра „Графика“ в Държавен вестник – бр. 15/ 19.02.2021 г., стр. 212**

- **Данни за конкурса:** Конкурсът за академичната длъжност „доцент“ в Научна област: 8. Изкуства, Професионално направление: 8.2. Изобразително изкуство е обявен на основание, научна специалност 05.08.04. Изкуствознание и изобразително изкуство – Графика **чл. 4** от Закона за развитие на академичния състав в Република България, **чл. 2** от Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България, **чл. 49** от Правилник на НХА за прилагане на закона за развитието на академичния състав в република България и публикуван в Държавен вестник бр. **15/ 19.02.2021 г.**, стр. 212.

- Настоящият конкурс е обявен за нуждите на катедра „Графика“ (по дисциплините „Графика“ и „Композиция“) към НХА.

В конкурса за получаване на академичната длъжност „доцент“ участва само **1 кандидат – гл. ас. д-р Васил Николов Колев.**

Приложените документи са в съответствие със Закона за развитие на академичния състав на Република България, Правилника за неговото приложение и Правилник на НХА за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в република България.

Нарушения не са допуснати.

- **Данни за кандидата:** Кандидатът за академичната длъжност „доцент“ – гл. ас. д-р Васил Николов Колев е роден на 21 декември 1979 година в град София. През 1998 се дипломира в Профилирана гимназия по изобразителни изкуства „Проф. Николай Райнов“, София, а през 2005 завършва с ОКС Магистър специалност „Графика“, в курса на проф. Стоян Стоянов,

Национална художествена академия, София. Продължава обучението си и през 2009 година завършва с ОКС Бакалавър, специалност „Живопис“, в курса на проф. Маурицио Мартели, Академия за изящни изкуства, Венеция, Италия.

През 2020 година му е присъдена образователната и научна степен „доктор“ по Научна специалност 8.2. Изкуствознание и изобразително изкуство, на базата на дисертационен труд на тема: „Сравнителен анализ на преподаването по Графика в художествените академии в София и Венеция“ под научното ръководство на проф. д. изк. Петер Цанев.

Професионалната дейност на кандидата в НХА започва като редовен асистент по дисциплините „Графика“ и „Композиция“ в катедра „Графика“ през 2008 година.

Васил Колев е член на СБХ, секция „Графика и илюстрация“ от 2009 година. През 2017 г. става член на SGC International, САЩ.

В периода 2012 – 2016 година е част на ръководството на секция „Графика и илюстрация“ към Съюза на българските художници.

- **Описание на художественотворческите изяви:** Богатата творческата биография на Васил Колев разкрива един изключително активен художник, с авторитетни изяви в различни сфери на художествения живот в страната и чужбина. Показателни за неговата творческа активност са реализираните 4 самостоятелни изложби в: Созопол (2015); Пловдив (2017); Arâches-la-Frasse, Франция (2017); Los Angeles, САЩ (2017); участието му в повече от 55 международни, национални и колективни изложби и в над 10 пленери и уъркшопи, както и куратор на 6 проекта – 4 от които с международен характер, които са показателни за неговите трайни и задълбочени интереси в сферата на графиката.

Васил Колев е носител на редица престижни награди. За творчеството си има многобройни номинации и 7 награди от регионални и национални изложби, както и 6 отличия от представянето му в международни форуми в Китай, Франция, Италия и Турция, което е убедително доказателство за

значимостта на създадените от него графики, отличаващи се с авторски идеи и оригиналност.

Подробно описание на всички творчески изяви има в творческата автобиография на кандидата.

Воден от интереса си към психологическите състояния, сблъсъкът на реално и иреално и създаването на нов свят, който „прониква“ отвъд привидното, насочващ ни към безвремието, идеята за духовно извисяване чрез синтезирани рефлексии превръща графичните цикли на Васил Колев в поезия, отпечатана върху хартията. Според него „И двата основни информационни носители в графиката – матрицата и ръчната хартия, имат памет. Всяка следа върху тях остава и е трудно заличима. Този момент, колкото и проблемен е още по-ценен – графиката не търпи „корекция/ замазване“, както и отношенията между хората. Графиката не търпи фалш. „Това е нещо, което изваждаш от себе си, разобличавайки вътрешните импулси, които те завладяват и го изобразяваш в синтезирани рефлексии.“ (от интервю на Наташа Ноева с Васил Колев, относно изложбата „Плацебо“, Национални есенни изложби в Старинен Пловдив, 2017 г.; <https://autumnexhibitionsblog.weebly.com/10421072108910801083-10501086108310771074-vassillo.html>)

За художника е изключително важен процесът, който води до формиране на идеята за създаване на представените творби, а именно – да извърши един вид дисекция на своето АЗ, да проникване в своите пространства и съпреживяването с определени хора и да изобрази наслоеното в себе си невидимо човешко присъствие, оплитащо съзнателното/ несъзнателното във всеки от нас.

- **Художественотворчески приноси и описание на хабилитационния труд:**

1. **Хабилитационният труд на гл. ас. д-р Васил Колев е на тема „Графичната матрица – огледало на пространството, между дух и материя – видимо и невидимо“.**

Той включва резюме и 40 произведения, обхващащи различни аспекти от творческото му изразяване, а именно два графични цикъла: „Крадец на гласове – портрет на един приятел“ – 11 творби; „Проникване – Моите къщи“ – 24 творби, както и 5 подкрепящи творби.

Представените в хабилитационния труд графики са плод на развита във времето авторска концепция, достигнала до собствени решения при старателната и прецизна обработка на графичната форма, регистриращи променящият се статут на графиката като нова материална реалност, доближаващи се до неоавангардните търсения от средата на XX век.

2. Разработената авторска технология е базирана на новаторско използване на фотографии, сканирани изображения и подготвителни скици, допълнително обработени чрез компютър с програма за обработка на растерна графика Adobe Photoshop, позволяваща интерактивна редакция на сканирани и цифрово заснети графични материали в реално време чрез набор от инструменти. Обработените изображения се отпечатват върху цинкова плоча на плоскопечатен широкоформатен принтер с UV мастила. В процеса на ецване в азотна киселина, тонерът от принтера изпълнява функцията на грунд. На следващ етап тонерът се отмива с кореселин, матрицата се грундира и следват офорт, акватинта и т.н. С помощта на пробиви и надирание с бормашина той получава дупки и остри, живи линии в печатната форма. Тези ярки физически празнини проникват отвъд, отварят пространството. Подобно на крясък в тишината, сочните и агресивни следи от бургията – срезове, фактурни и полиращи ефекти върху металната повърхност, разсичат атмосферата, в контраст със запечатания (застинал) образ. На практика графичната форма „документира“ използваната техника, технологични процеси и т.н. Резултатът е нова визуална предметност или реалност със собствени естетически стойности. Така авторът създава свой характерен артистичен почерк и постигна специфичната, оригинална визия на творбите си

3. Творческият процес търпи развитие, води до превръщане на графиката в ново визуално-предметно пространство, започващо да

обединява в себе си „фрагменти“ от реалната пространствена среда и емоционалния свят на автора, взаимодействащ с: *природата* – „дъждът, вятърът и влагата“, *предметния свят* – „оставят следи върху стените на къщите“ и *човешките образи* на „души“, които е допуснал в себе си – всичко това отразено в границите на сетивно-емоционалното. Проникването в истинското общуване е дълбоко и съкровено, така както е и в дълбокия печат в графиката – трудно, почти невъзможно за полиране/заличаване. Тази симбиоза между дигитална и класическа графична матрица дава изключителни възможности, позволява на идеите да са автономни, независещи от технологичните процеси, но разчитащи на тях за представяне на своеобразен код – „отпечатък“ на натрупани емоции и преживявания, „смлени“ и запечатани в графичната форма.

Според Васил Колев „Изящната графика е жадна и абсорбира по естествен начин всички нови технологични способности. Авторът е този който определя границата или липсата на такава, нивото на естетика, мяра и пестеливост. И двата основни информационни носители в графиката – матрицата и ръчната хартия, имат памет. Всяка следа върху тях остава и е трудно заличима.“ Това му позволява да одухотвори материала и да овещества невидимото – преживяванията, тоест чрез „света на сенките“ да представи „света на идеите“, приближавайки се до голяма степен до системата за обективния идеализъм на Платон.

Към хабилитационния труд са приложени и 5 подкрепящи творби. Със своята проблематика и техника, те са допълнение към творческите търсения на Васил Колев, затвърждавайки факта, че той безспорно притежава собствен стил, характеризиращ се с оригинален и специфичен облик.

В тази посока сред основните достойнства на хабилитационния труд, наред с неговите художествени, естетически и новаторски качества е, че той има и приложен характер в учебно-преподавателския процес, където заслужено намира адекватно практико-педагогическо приложение.

От творбите в хабилитационния труд се вижда, че гл. ас. д-р Васил Колев притежава завидни професионални качества и умения, не само да

борави умело с класическите графични техники, но и да ги трансформира в нови. Едновременно с това, използването на неконвенционални методи и подходи показва едно новаторско отношение и виждане към проблемите на графиката, което безспорно придава различен облик и очертава нови перспективи и хоризонти пред тази област на изкуството.

Приложеният списък цитирания – 14 на брой, извън докторската дисертация на гл. ас. д-р Васил Колев показва, че творческите му търсения и достижения са анализирани и коментирани в различни художествени каталози, за графични изложби и конкурси в България, Испания, Италия, Турция и Китай.

- **Преподавателска работа:** Гл. ас. д-р Васил Колев има 13 години преподавателска дейност във Факултет за изящни изкуства на Националната Художествена академия в различни курсове и специалности, в които води часове по дисциплините: „Графика“, „Композиция“, „Графични техники“ и „Учебна практика“. Дейността му като преподавател включва провеждането на лекции и упражнения. Като преподавател кандидатът се отличава с коректност и професионално отношение, проявявайки в работата си креативност, иновативност, отговорност и умения за работа в екип. В процеса на обучение, той следи и използва постиженията на водещите специалисти в областта на графиката както у нас, така и в чужбина, практика адекватно синхронизирана и обогатявана благодарение на многобройните участия на кандидата в проекти и уъркшопи в Европа, Азия и САЩ.

Гл. ас. д-р Васил Колев се стреми да развие у младите колеги грамотно отношение към графичното изкуство, като набляга на индивидуалния и интердисциплинарен подход на обучение, съобразявайки го с възможностите на всеки студент, степента му на подготовка и професионалните му амбиции. В този процес залага на последователността при решаването на проблемите в различните курсове и специалности. Умее да стимулира обучаващите се, да провокира аналитичното им мислене и да изгражда у тях не само професионални технико-технологични знания и

умения, необходими при творческата им реализация като художници, но и траен интерес към проблемите на графиката.

Гл. ас. д-р Васил Колев има голям опит в организирането и ръководенето на кураторски проекти и изложби, които включват голям брой студенти в дългогодишната му преподавателска дейност. С активното съдействие на преподавателя са реализирани: „115 години Графика в Национална художествена академия“ (2020) – (организация на събития и участие в изложбата) проект от научната и художественотворческа дейност в НХА; Куратор на изложба представяща десет графици от централна и източна Европа „HANGZHOU CULTURAL AND CREATIVE INDUSTRY EXPO – 11th Sino – Central and Eastern Europe Cultural and Art Exhibition“, Ханджоу, Китай (2017); Куратор на изложба/ представяне на творби на студенти от спец. „Графика“, НХА, в рамките на „Youth International Painting Exhibition“, Museum of China Academy of Art, Hangzhou (2017); Участие в организацията на VII Международно триенале на графиката, Галерия на СБХ, „Шипка 6“, София (2017); Куратор заедно с проф. Алберто Балети на международен графичен проект „Corpo In/Formazione“, НХА, Художествена академия, Венеция, Италия, Кралска художествена академия, Антверпен, Белгия, Университет „Комплутенсе“, Мадрид, Испания (2013/ 14), проект от научната и художественотворческа дейност в НХА; Куратор заедно с проф. Алберто Балети на международен графичен проект „Corpo Ex/ Posto“, Национална художествена академия, Художествена академия, Венеция, Италия (2010-2011).

Организацията и реализацията на тези сериозни международни проекти подчертават високата степен на професионалните му възможности. Той е член на професионални организации в България – Съюз на българските художници (2009) и САЩ – SGC International (2017). От 2020 е член и на Факултетния съвет към Факултет за изящни изкуства на НХА.

През всички тези години прави впечатление че преподавателската и творческата дейност на кандидата са неотделимо свързани една от друга.

Всичко това спомага за подготовката на студентите по програми, отговарящи на съвременните образователни изисквания, на новите

технологии и постижения в областта на визуалните изкуства и в частност на графиката.

- **Заключение:** Разглежданият хабилитационен труд съдържа сериозни приноси. Те са плод на многогодишната творческа практика на кандидата и на лични негови проучвания, подходи и реализации. Смятам, че художественотворческите, научните и практически приноси на гл. ас. д-р Васил Николов Колев, учебната дейност и академичната му ангажираност във всички дейности на НХА го представят като отговорен преподавател и активен творец, заслужаващ длъжността „доцент“ на Националната художествена академия.

Оценката ми за хабилитационния труд е изцяло **положителна**. Смятам, че той **отговаря напълно на изискванията** на ЗРАСРБ и Правилника на НХА за прилагане на закона за развитието на академичния състав в република България“.

Като имам предвид описаните достойнства и приноси на хабилитационния труд, си позволявам да препоръчам на уважаемото Научно жури **да присъди** на кандидата **гл. ас. д-р Васил Николов Колев** академичната длъжност **„доцент“** в научна област 8. Изкуства, професионално направление 8.2. Изобразително изкуство за нуждите на катедра „Графика“ към Факултета по изящни изкуства при НХА.

Член на научно жури:

/доц. д-р Милен Джановски/

Велико Търново

29 септември 2021 г.